

---

siddhAntamuktAvalI

——
सिद्धान्तमुक्तावली

——
Document Information

Text title : siddhAntamuktAvalI

File name : siddhAntamuktAvalI.itx

Category : vishhnu, krishna, puShTimArgIya, vallabhaachaarya

Location : doc_vishhnu

Author : vallabhAchArya

Proofread by : PSA Easwaran psawaswaran at gmail.com

Description/comments : puShTimArgIya stotraratnAkara

Latest update : February 28, 2018

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

September 17, 2023

sanskritdocuments.org

सिद्धान्तमुक्तावली

नत्वा हरिं प्रवक्ष्यामि स्वसिद्धान्तनिश्चयम् ।
कृष्णसेवा सदा कार्या मानसी सा परा मता ॥ १ ॥
चेतस्तत्प्रवणं सेवा तत्सिद्धौ तनुवित्तजा ।
ततः संसारदुःखस्य निवृत्तिर्ब्रह्मबोधनम् ॥ २ ॥
परं खस्य तु कृष्णो हि सच्चिदानन्दकं बृहत् ।
द्विरूपं तद्धि सर्वं स्यादेकं तस्माद्विलक्षणम् ॥ ३ ॥
अपरं तत्र पूर्वस्मिन् वादिनो बहुधा जगुः ।
मायिकं सगुणं कार्यं स्वतन्त्रं चेति नैकधा ॥ ४ ॥
तदेवैतत्प्रकारेण भवतीति श्रुतेर्मतम् ।
द्विरूपं चापि गङ्गावज्ज्ञेयं सा जलरूपिणी ॥ ५ ॥
माहात्म्यसंयुता नृणां सेवतां भुक्तिमुक्तिदा ।
मर्यादामार्गविधिना तथा ब्रह्मापि बुद्ध्यताम् ॥ ६ ॥
तत्रैव देवतामूर्तिर्भक्त्या या दृश्यते क्वचित् ।
गङ्गायां च विशेषेण प्रवाहाभेदबुद्ध्यते ॥ ७ ॥
प्रत्यक्षा सा न सर्वेषां प्राकाम्यं स्यात्तया जले ।
विहिताच्च फलात्तद्धि प्रतीत्यापि विशिष्यते ॥ ८ ॥
यथा जलं तथा सर्वं यथा शक्ता तथा बृहत् ।
यथा देवी तथा कृष्णस्तत्राप्येतदिहोच्यते ॥ ९ ॥
जगत्तु त्रिविधं प्रोक्तं ब्रह्मविष्णुशिवास्ततः ।
देवतारूपवत्प्रोक्ता ब्रह्मणीत्थं हरिर्मतः ॥ १० ॥
कामचारस्तु लोकेऽस्मिन् ब्रह्मादिभ्यो न चान्यथा ।
परमानन्दरूपे तु कृष्णे स्वात्मनि निश्चयः ॥ ११ ॥

अतस्तु ब्रह्मवादेन कृष्णे बुद्धिर्विधीयताम् ।
 आत्मनि ब्रह्मरूपे तु छिद्रा व्योम्नीव चेतनाः ॥ १२ ॥
 उपाधिनाशे विज्ञाने ब्रह्मात्मत्वावबोधने ।
 गङ्गातीरस्थितो यद्वदेवतां तत्र पश्यति ॥ १३ ॥
 तथा कृष्णं परं ब्रह्म स्वस्मिन् ज्ञानी प्रपश्यति ।
 संसारी यस्तु भजते स दूरस्थो यथा तथा ॥ १४ ॥
 अपेक्षितजलादीनामभावात्तत्र दुःखभाक् ।
 तस्माच्छ्रीकृष्णमार्गस्थो विमुक्तः सर्वलोकतः ॥ १५ ॥
 आत्मानन्दसमुद्रस्थं कृष्णमेव विचिन्तयेत् ।
 लोकार्थी चेद्भजेत्कृष्णं क्लिष्टो भवति सर्वथा ॥ १६ ॥
 क्लिष्टोऽपि चेद्भजेत्कृष्णं लोको नश्यति सर्वथा ।
 ज्ञानाभावे पुष्टिमार्गी तिष्ठेत्पूजोत्सवादिषु ॥ १७ ॥
 मर्यादास्थस्तु गङ्गायां श्रीभागवततत्परः ।
 अनुग्रहः पुष्टिमार्गे नियामक इति स्थितिः ॥ १८ ॥
 उभयोस्तु क्रमेणैव पूर्वोक्तैव फलिष्यति ।
 ज्ञानाधिको भक्तिमार्ग एवं तस्मान्निरूपितः ॥ १९ ॥
 भक्त्यभावे तु तीरस्थो यथादृष्टैः स्वकर्मभिः ।
 अन्यथा भावमापन्नस्तस्मात्स्थानाच्च नश्यति ॥ २० ॥
 एवं स्वशास्त्रसर्वस्वं मया गुप्तं निरूपितम् ।
 एतद्बुद्ध्या विमुच्येत पुरुषः सर्वसंशयात् ॥ २१ ॥
 इति श्रीवल्लभाचार्यविरचिता सिद्धान्तमुक्तावली समाप्ता ।

Proofread by PSA Easwaran

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

